

VLAAMSE VERPLEEGUNIE
ORGANISEERT IN SAMWERKING MET
VERVOLMAKINGSCENTRUM VVC / NVKVV en VBVK

Met steun van de
Vlaamse Regering

LEREN OMGAAN MET VERPLEEGKUNDIGE DILEMMA'S

EEN TRAINING VOOR LEIDINGGEVENDEN IN DE OUDERENZORG

MET STEUN EN ERKENNING VAN DE VLAAMSE REGERING

(Hoofd)verpleegkundigen worden in hun werk vaak geconfronteerd met dilemma's en knelpunten.

Mevrouw Janssens wordt voor medische zorgen vanuit het woon- en zorgcentrum overgebracht naar het ziekenhuis. Dochter An is het hiermee niet eens. Dochter Els wel. Al ruziënd spreken zij de hoofdverpleegkundige hierover aan.

Een patiënte op geriatrie weigert haar voedsel en medicatie. Voor het team is het onaanvaardbaar om hierin mee te gaan. Ze spreken de Hoofdverpleegkundige hierover aan. Wat moet zij doen?

Een 86-jarige bewoonster in een woon- en zorgcentrum heeft nood aan mobilisatie. De kinderen zijn hier echter niet voor te vinden. Welke houding neem ik aan?

Om 14 uur wil ik de afdeling verlaten om op tijd op een meeting te zijn. Er doet zich een probleem voor met een patiënte en de collega's vragen wat te doen?

In deze situaties is niet onmiddellijk duidelijk wat je best doet, welke richting je best uitgaat.

De werkgroep Ethiek van de Vlaamse Verpleegunie ontwikkelde in het project **HERACLEITOS** een methodiek die helpt om deze knelpunten rond patiënten of met collega's op te lossen. Na een jaar ervaring op het terrein met teams uit ziekenhuizen, thuiszorg en woon- en zorgcentra is het duidelijk dat deze robuuste methodiek alle knelpuntsituaties tot een goed einde brengt. Deze methodiek werkt in 5 stappen: beschrijving, analyse, uittekenen van dilemma's, transformatie van dilemma's naar oplossingen, evaluatie. De resultaten worden neergeschreven in een richtlijn die bij soortgelijk knelpunt opnieuw gehanteerd kan worden. Zo wordt herhaling voorkomen wat leidt tot tijd- en energiewinst.

VLAAMSE VERPLEEGUNIE

ORGANISEERT IN SAMWERKING MET
VERVOLMAKINGSCENTRUM VVC / NVKVV en VBVK

Met steun van de
Vlaamse Regering

In deze tweedaagse training leren hoofdverpleegkundigen en leidinggevenden deze methodiek gebruiken. Aan de hand van praktijksituaties eigen aan de functie en rol van hoofdverpleegkundige, leren zij hoe ze deze methodiek in het werkveld kunnen toepassen en hoe ze richtlijnen kunnen formuleren. Voor de leidinggevende is dit een krachtig instrument, dat zij kunnen inzetten naar patiënten, bewoners en medewerkers.

Programma

- Dag 1: aanleren van de Heracleitos methodiek
  - o Toelichting van de kentheoretische achtergrond
  - o Uitwerken van een casus.
Elke cursist brengt een probleemstelling mee ivm dilemma's en knelpunten uit de eigen werksituatie!
  - o Oefenen van stap 3 en stap 4 van de methodiek
- Dag 2: richtlijnen uitwerken
  - o Aan de hand van de casussen, uitgewerkt in dag 1, leren de deelnemers zelf richtlijnen uitwerken (*ook bruikbaar voor het kwaliteitshandboek!*)

Doelgroep: Hoofdverpleegkundigen en leidinggevenden in de ouderenzorg, ongeacht de setting waarin zij werkzaam zijn, minimum 5 en maximum 10 deelnemers per training.

Deze training wordt aangeboden in:

- VVC / NVKVV Vergote Square 43, 1030 Brussel
op vrijdagen 4 en 11 juni 2010, telkens van 9.30 tot 16.30 uur
begeleiding: dhr. J. Libbrecht en mevr. M. Baert
- Erasmushogeschool, Campus Jette – Laarbeeklaan 121, 1090 Brussel
op zaterdagen 12 en 19 juni 2010, telkens van 10.15 tot 17.30 uur
begeleiding: dhr. J. Libbrecht en mevr. E. Suys

Inschrijven kan online via www.nvkvv.be / vorming / navorming / Heracleitos

Dankzij de steun van de Vlaamse Regering betalen deelnemers enkel een beperkte bijdrage voor koffie en lunch.

Heeft u interesse voor een incompany training? Neem contact op met:

navorming@nvkvv.be

Wenst u meer informatie over de inhoud van dit aanbod? Neem contact op met:

Julien Libbrecht, verantwoordelijke Projectgroep Ethiek, Julien.libbrecht@skynet.be
Heidi Vanheusden, Coördinator Vlaamse Verpleegunie, coordinator@vlaamseverpleegunie.be